

Silke Liria BLUMBACH

LUMI QË RRJEDH DREJT BURIMIT

Biblioteka: PUHIZA
Redaktor: Shaip EMËRLLAHU
Ballina: Savash VELIU

Silke Liria BLUMBACH

**LUMI QË RRJEDH
DREJT BURIMIT**

Poezi

Ditët e Naimit
Tetovë, 2007

Shumë i dashur lexues,
duke hapur këtë libër po fillojmë bashkëbisedimin, ndo-
nëse nuk jemi të ulur bashkë në njërën prej kafeneve
aq të lezetshme shqiptare, apo në ndonjë kënd tjetër
të botës. Mbase jemi takuar më parë ose kemi për t'u
takuar ndonjë ditë ...

„Lumi që rrjedh drejt burimit“ është titull i librit që mund
të të shkaktojë habi, pasi lumenjtë rrjedhin zakonisht
drejt detit. Edhe unë veten e kam menduar të tillë, se më
tërhiqte deti me qytetin e tij, Sarandë, ku me të arritur
gjykova që tani e tutje nuk do të lëvizja më, se ia kisha
arritur qëllimit, se mund të pushoja pranë detit ...

Por, jeta e pat kërkuar ndryshe, dhe ndodhi e pamend-
duara: jam kthyer në vendin që për vite të tëra e kisha
mohuar me sa fuqi kisha, në luftën time pa sukses për
t'u akomoduar si një shqiptare që isha në zemër. Jam
kthyer në Gjermani, dhe tani për komoditet them përsëri
se jam gjermane, por mësimi i vërtetë ishte që në të
ardhmen, kategorive që i ndajnë njerëzit nga njëri-tjetri
duhet t'u humb rëndësia. Kështu, duke transcenduar ku-
fijtë e kombësisë, e kuptoj veten si kosmopolite... Këtë
e dëshmojnë edhe poezitë e mia, që krahas pjesës dër-
rmuese, të cilat flasin për marrëdhënien time me botën
shqiptare, ka edhe poezi të frymëzuara në vende të
tjera, siç janë Gjeorgjia dhe Hungaria. Gjithashtu, tran-
scendoj edhe kufijtë e feve, duke kërkuar atë që është
në qendër, prapa ose përreth dukurive dhe riteve të feve
të ndryshme...

Pra, pikërisht ky është burimi në kuptimin figurativ, në
kuptimin e thellë shpirtëror. Ky liber është një udhëtim
nëpër njëmijë dhembjet e botës sime, nga fëmijëria e
vështirë deri te ankthi pse s'ka vend për mua në këtë
botë, duke kaluar nëpër zhgënjimet e dashurisë... Poez-

itë e ciklit „Letra nga ferri“ janë shkruar në depresion të thellë. Nganjëherë këto dhembje, në fund të poezisë, bëjnë kthesën në një perspektivë që e pajton njeriun me fatin, ose që e transcendon në një dashuri më të madhe – por, shpesh dhembja mbetet klithmë. Kështu e kam përjetuar – por, sapo të gjesh mundësi për të kapur vuajtjen në fjalët, edhe dhembja që duket se e vret shpirtin, kthehet në bukurinë e artit. Dhe, në qoftë se të pëlqen ndonjëra prej këtyre poezive të zymta, nëse të bën të ndiesh që edhe me hallet e tua nuk je krejt i vetëm, nëse të hapet zemra një çikë kur i lexon ose nëse të vjen një lot në sy – atëherë ia paska vlejtur! Se, siç shkruan poeti i madh portugez, Fernando Pessoa: „Gjithçka ia vlen, po që se shpirti nuk është i vogël ...“

Po të duhej të zgjedhja midis një jete të lehtë, të përciptë, dhe një jete sfiduese, të vështirë, që më lejon të mësoj sa të mundem për njerëzimin – atëherë, prapë do ta zgjedhja jetën time. Se edhe këto peripeci më afrojnë gjithmonë e më shumë te qëllimi, që „asgjë njerëzore nuk më është e panjohur“.

Udhëto bashkë me mua nëpër këtë lumë të çuditshëm, që nuk është si lumenjtë e tjerë, që rrjedh në drejtim të kundërt dhe që duket i pakuptueshëm në sytë e shumëkujt. Pse të çash kodrat dhe malet nëse është më lehtë të rrjedhësh nga larg poshtë? Unë jam kthyer aty nga jam nisur para më shumë se një dhjetëvjeçar, kur rashë në dashuri me botën shqiptare dhe fillova ta mësoja gjuhën shqipe, në të cilën tashmë u botua libri im i tretë. Kështu, gjithmonë do të jem në kërkim të burimit tjetër, nga vijmë ne të gjithë, nga vjen kuptimi i gjithë asaj që ne ende nuk e deshifrojmë. Dhe do të vazhdoj të këndoj për këtë kërkim dhe udhëtim, për ty dhe ju të gjithë, që t’ju hapen zemrat dhe t’ju kthjellohen mendjet. Dhe në fund të këtij udhëtimi marramendës, kur të më lejohet të pushoj në burim, do të kuptoj se burimi dhe deti, zanafilla dhe qëllimi, janë e njëjta gjë...

Autori

I LETRA NGA FERRI

FRYMË

dhembje

trishtim

frymë merr frymë merr frymë

shkatërrim

dëshpërim

merr frymë e dashur merr frymë

fund

amulli

merr frymë merr frymë vazhdo

mbarim

vdekje

hiç asgjë

vazhdo vazhdo

merr

frymë.

RIMË

Si
të
vazhdoj,
pyeti miu,
kur
"pa"
është
kryefjala
e botës?

Dëgjo,
tha
zëri,
"mi"
rimon
me
"shtëpi".

IKJA

Ndoshta
shpresa
ka ikur
me aeroplan
- Albanian Airlines a Malévi -
duke ma vjedhur biletën.

Ndoshta
jeta
kënaqet me luksin
e një kryqëzate
- nga Bistrica veriore gjer atë të Jonit -
duke më lënë vetëm
një hallkë zinxhiri pa spirancë.

Më ka ikur shpresa.
Më ka ikur jeta.

Dhe vetja ime
me një pallto të vjetër, tepër të hollë,
edhe vetja ime
radhitet në korridoret e pista
të një enti të huaj për të huajt
kërkon
azil të kotë.

BARKU I MADH I HISTORISË

Barku i madh i historisë
gëlltit ngjarje
dhe ylbere
bashkë me fushat e hashashit.

Gllabëron yjet
dhe të ziun e natës
me salcën e këngëve
heroike.

Gëlltit gojën që këndon
dhe veshin që dëgjon,
llup ëndrrat që shihen në ëndërr
dhe mendjen e lodhur që ëndërron.

Vetëm një gjë nuk e ha dot
barku i pangopshëm i historisë:
vetveten.

BARKA E VOGËL E HISTORISË

Barka e vogël e historisë
çan si ngjalë e gjatë
mes ishujve të fundosur,
pa pëlhurë dhe pa rrem.

Barkën e vogël të historisë
vetë koha e shtyn përpara
me vrullin që fryn nga malet
jashtëkohore.

II NËPËR DETIN E SYRIT

IRIQI TEPËR I DASHUR

Jam
iriqi
me gjembat përbrenda.
Përjashta jam mi, gjahu
i maceve dhe shpendëve të egër.
Ata, kur me gojë dhe sqep më afrohen,
nuk vriten nga gjembat e mi.
Më mirë të më vrasin mua. Sepse
jam një iriq tepër i dashur.

TRUPROJA

Dua të rris iriqë, t'i mbledh rreth meje,
si gurë në kështjellën time.

Qentë endacakë dua t'i zbus me ushqim
dhe ledha, me fjalë të mira pa frikë
Dhe do të më ndjekë një gardë e tërë
truprojash, të armatosur me dhëmbë
dhe me morra.

Iriqët e mi. Bukuritë e dashura yllësore,
gjembat tuaj do t'i lyej me ar, që të shkëlqejnë.
Qentë e mi të dashur. Pa mua do të kishit
vdekur në përbuzje, në mjerim.
Unë kam dhëmbë qeni. Kam eshtra iriqi.

POEMTHI I LODHUR

nuk i radhis dot fjalët
sot
radhiten vetvetiu
e pastaj
më radhisin edhe mua

KEQMËNGJESI

Në një shkretëtirë kozmike:
keqmëngjesi, vetja ime.
Mirëdita, askushi.

Më mirë se lindja e diellit, perëndimi.
Kur sheh se nuk ka njeri, vërtet nuk ka.
Kur nuk sheh gjë, dikush mund të ketë ardhur.

ISAKU

Çdo natë e ndiej thikën mbi qafën time.
Tavolinë e ngurtë më është bërë kurrizi.
I vogël isha. Tepër i vogël,
I ri si qengji i bardhë, vëllai im
Me sytë e dhembsur, që më shpëtoi hundën
Nga nuk del kurrë më era e mishit të djegur.
Pothuajse mishi im. Pothuajse gjaku im.
Unë baba nuk kam. Unë Zot nuk kam,
Vetëm kujtimin e një qengji me sy të zbrazët.

STYX

Kur të fusësh në gojë dyqindlekëshin
për të paguar timonin e tragetit,
kur të ulesh prapa tij për të lundruar
nëpër ujërat pafundësisht të zeza,
më trego gjithçka.

Më trego me trurin tënd absolutisht të qetë
për qetësinë që e kërkoje dhe atë që e gjete.
Kur të leh qeni me sy dhe vesh të kuq,
kujtomë, vetëm për të më treguar:

a ke gjetur
lumturi?

UDHËTIM

Krimbi
nuk u be kalë.
Në aeroport rrjedhin lotë.

Në mollën e prishur
fluturon krimbi si me aeroplan
drejt koshit të plehrave.

RËNDESA

Bie shpresa
si fustani në një ditë vere
të dëshpëruar.
Bie në dysheme
bashkë me brekët
buzëqeshja.

Edhe pse të folën për fluturime
drejt diellit edhe më tej.
Edhe pse të gjithë flasin kështu.

Më e rëndë se tavani
është zemra. Dhe jeta,
ky labirint pasqyrash të thyera,
aq rëndë të peshon
sa burri i nevojshëm.

KËNGË PËR NJË FËMIJË TË URITUR

Hëna po tallet me ne.
Gjëja më serioze në botë
është buza e fëmiut tim.
Rrjeti ka mbetur i zbrazët.

Ta mbush rrjetin atëherë
me trurin tim? Dhe çfarë
të bëj pastaj me kafkën?
Ah, sa larg na qenka hëna!

Nga larg qesh një kitare.
Dëgjo, fëmiu im.
Hëna të thur një rrjet tingujsh.
Kurrë më s'do të kesh uri!

MASKARA

Hiqi sytë. Hiqe gojën.
Dy vrima të vogla dhe njëra e madhe
Të mjaftojnë. Hiqe çorapin.
Jo atë me lule. Atë të zi.

Shpirtin e ke hequr shumë më parë
Në ndonjë kuletë të zbrazur
Në një kasollë a pallat që bërtet.
Maskën e zezë prej çorapi

Vishe mbi boshllëkun e trefishtë.
Tash prite furgonin. Tash, me kallash.
Priti turistët e etur për det,
Ti vetë turist i njerëzimit.

HIK FËT!

Mendimet vrapojnë, vrapojnë, vrapojnë
në garë: cili vret më shumë, më shpejt, më gjatë...
Mendimet ecin, ecin, ecin...
burojnë, gufojnë, shtjellohen – ah!
në rrathe si trekëndësha,
trekëmbësha që më varin, që më vrasin.
Në vdeksha unë, mendimet do vazhdojnë
të vrapojnë,
Shpejt - shpejt, fët - fët
HIK FËT!

FUNDI I NJË PULE

Muskujt vallëzojnë.
Flatrat rrahin ajrin dhe tokën
E qullur me gjak.
Gjatë rrahin dhe fort
Përreth një mesi që përpëlitet.
Vallja e fundit e muskujve.
Damarët nuk mbyllin dot rrethin.
Mesi dridhet pa fluturim
Në vaj të përhershëm dhe të shkurtër
Për kokën e humbur.

PËRHERË PËR TË KËNDUAR

Brenda këngës sime: dëshpërim dhe katër kuaj.
Tunele. Tela me gjemba
Edhe banka,
ku pimë kafe pranë godinës më në fund të Iyer.
Kantierë. Monumenti në rritje.
Fotografi dhe shishja e zbrazët greke.
Kurora e hekurt dhe etja për Liri.

Përherë, përherë do të kem për t'i kënduar:
Murit të Berlinit dhe Rugës së Vdekjes.

KISHA NJË HERË NJË PËRKTHYESE TË BUKUR

Kisha një herë
një përkthuese të bukur. Ajo
nuk di të thotë "jo".

Kubë! Të paskam gjetur. Do të bëj
çdo gjë për ty. Australi! Kaledoni! Përse
jo në Tiranë? Edhe ti
nuk je krejt e panjohur. Ta shoh
Gjermaninë në ëndërr. Vdekja
është iluzion.

DHËMBË DIMRI

Të kuqen e çastit e shtrydh
në vrimën e dhëmballës.
Sonte, pas punës, do ta shoh
dentistin, që nuk njeh agjërim.
Valixhen nesër do ta mbush
me buzëqeshjen time të arnuar.

PSHERËTIME GJERMANISHT

Këtu
dielli më pështyn në fytyrë
me rreze të ngrira.

Mumijet mërdhijnë.
Koha është luftanije,
moti, tradhëti ekrani.

O vdekje o ikje –
ikje nën plumbat
e moskuptimit miqësor.

Lëkura çdo ditë
vdes një ditë më shumë.
Fytin na e shtrëngon mbijetesë.

Deti është bërë kartolinë
e shpërlarë
me filxhanët e kafesë së fundit.

SHIGJETA DHE STËRKALA

Shigjeta nga ekrani
shpojnë gjoksin. Shigjeta
në petkun e lumturisë.

Në jetofsha në breg të stërkalave,
ku më thonë "Këtu mungon vetëm ti"
palmat, bukuviljet dhe iriqët,
në jetofsha, ah, në jetofsha atje –

as delfinët as pulëbardhat
nuk do të më shpëtonin
nga shigjetat kudo në rrugë,
që ma shpojnë gjoksin.

SHI SI HEKUR

Shi si hekur. Perdja e hekurt.
Perdja para çdo dritareje.

Deti është larg si dje dhe nesër.
Këngët ngelen në fyt dhe poezitë në laps.

Ngjyrat nuk janë asgjë tjetër veç
ngacmim retine. Pra mos më tregoni

për vende që nuk shihen as nuk ndihen!

RRUFE

Sheshi Skënderbej në mes të shiut gjerman.
Për një sekondë. Për një pikë shiu.
Për një pikë gjaku fytyrat e miqve.
Fytyra jote. Dhe jotja. Dhe jotja.

Pupla pulëbardhe në detin e syrit ...

Largimi i gjithçkaje. Largimi i të larguarve.
Lëng vitaminash dhe të qeshura studenteje
Në rrudhat e hirta të kujtesës
Në skaj të shirave të skajshme.

LUMI NUK RRJEDH PËR PJETË

Lumi
nuk rrjedh përpjetë.
Kot presim në majë të Kodrës.
Kot presim nëpër pallate
të palara.

Fëmijët dikur të njomë
qajnë natën nga thatësia.
Ne ujë s'kemi. Vetëm kripë
dhe ujë që ulërijnë.
Kupa e leshtë e deleve
është zbrazur prej kohësh.

Lumi
me gjithë shtrëngatën e thatë
mbetet kokëfortë.

POLIS

A do të mbeten buzëqeshjet që më prisnin
atëherë në kohën e dallgëve të arta,
me peshq që vetëm me gjishtat hahen,
sepse kështu ka më shumë lezet?

A do të shëtitem vallë, si dikur,
me buzë limoni dhe ulliri?

VATRA

Vatra është prona e motrave.
Unë si vatër ankthin e kisha.

Hekur rreth gjoksit.
Litar rreth qafës.

Më mirë lëkura e lagur e nomadëve
me shputat e gërryera nga ferrat.

Asnjë shtëpi nuk do të më digjet.
Asnjë njeri nuk do të më ikën.

Besim, siguri, dashuri:
përralla rreth zjarrit të vatrës.

Nuk ka vend për njerëz që
nuk kanë askënd as vatër.

ISHA

Isha. Isha e s'isha në akull dhe në shi,
në vijat ngjyra-ngjyra në mes të qilimit gri,
në dhomën më të madhe të shtëpisë së blertë
në mes të luginës. Dhoma ime. Dhe unë
në mes të urrejtjes. Në fushëbetejë të padukshme.
Shkopinj. Britma. Shikime. Mendime.
"Në shtëpinë e re", më thanë dhe shpresova
mbi kolovajzën e fqinjve, "nuk do të jemi
aq nervozë."
O shpëtim. Shpresë e kotë:
kur ikëm, gjithçka vazhdoi si më parë.
Por ika unë
nga shoqet. E vetme si vetmia vetë. Isha e s'isha.

NDIHMË!

Ah! Ndhmë! Ndhmë! Mos më largo!
Mos më braktis! Se kur ti ikën,
bëhem fëmijë pa ninulla, pa dorë
në ballë: Çdo gjë është mirë. Mos qaj.

Mos më braktis. Se mua më braktisi
vetja ime. Këtë e di ti. Dhe kjo të jep
fuqi mbi mua pa kufi: o jetë o vdekje!

Pra, do të luftoj si luane
a luftanije: për ty, kundër teje.
Luftë me emër dashuri. Përpjekja e fundit
në viset ku gur për shtigje s'ka.

URI

“Shumë mirë mund të mbijetosh
me një markë në ditë.
Kjo është e provuar
shkencëtarisht. Nga mjekët.”

Faza e parë: nuk mendon dot më
për tjetër gjë. Vetëm të hash.
Faza e dytë: dobësi. Stërlodhje.
Vetëm të flesh. Faza e tretë -

“Ajo është më e vjetër se ti.
Çohu, dembele. Lirojia ulësen.
Apo mos je me barrë?”
Jo, nuk jam: singeritet. Dhe lotë.

Nëna ime e dashur shkencëtare.
Bashkudhëtarja plakadashëse.
Megjithatë, ca lekë i kam. Por nuk i ha.
Janë për biletën për të fluturuar

drejt në burg.

AUTOBUSI. NATA. PISHA.

Autobusi. Nata. Pisha.

Miqësi: vazo e thërrmuar.
Hyjnesha e bregdetit hesht

dhe unë notoj me autobus
në ndonjë ishull tjetër

vrasës.

VAJZA VAJZA KOLOVAJZA

*vajza vajza
kolovajza
një herë kolovitesh
një mijë herë shpotitesh*

Shishe birre dhe cigare
në kohë të rritjes në provë të përhershme
ku vetëm të ftohtit kalojnë. Të krisurit “cool”
me gozhdë në gjuhë e gjetiu.

*vajza vajza
kolovajza
në fluturim kudoherë
vajzë e përhershme e brishtë në erë*

Mërzia dhe papunësia.
Ata, në parkun e lojërave, njëlloj çdo ditë,
me helmin që pinë dhe helmin që flasin.
Poshtë secili që nuk u përngjan.

*vajza vajza
kolovajza
jashtë mendjes së tyre kolovitesh
asnjëherë më nuk do të shëtitesh*

*por zemra jote ruan këtë fluturim
dhe ecjen zbathur dhe vallëzim
për të cilin nuk duhet të ketë kufizim*

III TOKË NË DETIN E SYRIT

JETUAM E JETUAM

Dhe ne jetuam e jetuam. Por ndonjë natë
si kurdoherë
U shkëput nga qielli një yll. Nuk ra tek ne. Ra
në ndonjë lagje tjetër,
Në kopshtin e ambasadës, sigurisht. Por
edhe ne
pamë një gjurmë ndriçuese në qiell. Dhe ne
jetuam e jetuam.

KAM

Kam kulm mbi kokën dhe nxemje në banesë.
Kam shkollim, formim, aftësim.
Kam një nënë, një babë, një motër
dhe një gjyshe.
Kam punë.

Nuk kam unazë në bark apo në gjuhë.
Nuk kam kartmonedha me tri zero.
Nuk kam burrë. Nuk kam fëmijë. As qen nuk kam.
Nuk kam pjatalarëse. Nuk kam makinë.

Kam gjurmë hijesh, kujtime hijesh, krijime hijesh.
Kam një vuratë mbi gjirin e djathtë.
Kam barna mjaft. Kam sigurim shëndetësor.
Kam miq.

Nuk kam halle për bukë. Nuk i kam më.
Nuk kam pasaportë jugosllave.
Nuk kam azil se nuk më duhet.
Nuk kam mina në oborr.

Kam të drejtën të udhëtoj ku të dua.
Kam vizë, lejen e punës, lejeqëndrim.
Kam të drejtat e njeriut dhe të gruas në valixhe.
Kam fatin e lindjes, avantazhe, privilegje ...

Nuk kam faj.

NYJE

Nyja
nyja gordike e Ballkanit
sikur nyjet që bëjnë
që këpucët të mos bien nga këmbët.

Dje të fola për nyjet.
Sot digjen gjethet dhe pemët.
Është herët mor ...

Nyja gordike e sfingeve të ngordhura
nordike, me shikim drejt së ardhmes së kryer.
Gramatika e nyjeve:
disa më lidhin lëkurën me këmbën,
disa lidhin pikëpyetje mes vete.

MUR, MUR BËHET GUR

Mur, mur bëhet gur.
Në Berlin. Në Mitrovicë. Në oborrin tënd.
Në vilat e të kamurve.

Mirë, apo? Çlirimi qenka,
që mbiemrin e ka shkatërrim.
Mur, mur bëhet gur.

Tash, pa muret, kur mund të na godasin
raketat edhe rriqrat dhe mallkimet –
për herë të parë, syrin tënd e shoh.

MBI KUDHRËN E JETËS

Mbi kudhrën e jetës.
Unë gur nuk jam. Teh dua të jem.
E mprehtë të jem. Fuqi të kem.

Do dal thikë. Do dal çelik.
Do dal çikë.

GRUAJA QË HANTE PROTONE

Ishte njëherë një grua që hante
Protone për drekë dhe për darkë.
Jo elektrone të vockla. Protone gjigante
Nga mbretëria e së padukshmes.
Jo elektrone negative. Madje i refuzoi
Neutronet, ndonëse ishin të mëdha.

Jo neutralitetit. Jo normalitetit. Jo jetës bajate.
Protone dhe asgjë tjetër. Pikë.

Ishte njëherë dhe është një grua
Që ha protone për drekë dhe për darkë,
Të mëdha, pozitive, të padukshme
Për njerëz bajatë si as unë, as ajo.
Dhe nëse ndan me ne këtë shije ekskuizite,
Eja! se do të të qerasim edhe ty.

JETA NË FYTIN E NJË PËLLUMBI

Retë notojnë
Poshtë në rrugët si luftanije
Nëndetëse.

Çel befas jeta në fytin
E një pëllumbi rrugaç.
Cicërin më bindës
Se bilbilat e radios.

Retë vazhdojnë
Pezull.

Ngrihet dhe i kapërcen
Jeta e lehtë, lehtë
Nga fyti i pëllumbit.

Nëndetëset japin zjarr.

BRICJAPI QË DEL NGA JANARI

Shkallët e pafund të Portugalisë.

I zbardhojnë vertikalisht qytetet
dhe ushqejnë macet e dobëta me peshq.
Gra të hijshme me kova në kokë
balancojnë ullinj të, fatin dhe mallin.

Azeitonas. Fado e saudade.¹

Shpëtoi bricjapi nga janari,
nga përkrenarja e shpuar me shpatë.
Shpatin e malit e zbret shkathët, shkathët
si shkallë mundimi dhe malli.

Bricjapi që del nga janari.

Mes kovash me plehra, një nënë pa karrocë
me foshnjen e mbështjellur si çokollatë.
Barra e foshnjes dhe zhegut rëndon.
Peshqit kundërmojnë.

Fëmija kap brirët e cjamin dhe qesh.

¹ Portugalisht: “Ullinj. Fati/Muzikë ‘fado’ dhe mall.”

VASHA

Në këtë kodër është varrosur, thuhet,
një vajzë e keqe, mu në mes, larg sipërfaqes.
O moj vashë e zezë si korba
me shpirt të pastër si ulliri!

Në këtë det të thellë është mbytur
një kodër me një arkivol në zemër.
O arkivol i zi si vasha
me eshtra të bardha si hëna!

Në këtë pëllëmb të dorës zgjohet
dalëngadalë, vullkani me sy të zinj
si gërshetat e vajzës së keqe,
gërsheta si lule, të prerë përgjithmonë.

O moj vashë e mirë, e mirë,
dridhu mbi kodrat dhe mbi detin,
kërcej mbi arkivolat dhe vullkanet,
vdekjen dhe jetën gërshetoji,
korba, ulliri, shkaba, TI!

ZËRI IM !

Pusho
në gojën time.

Të solla kontrabandë në Shqipëri.
Azilin na e gjeta.

Koha kalon
drejt dëbimit.

Kapemi pas gërxeve shqiptare.
Koha na shqelmon.

Ti
bërtet
më lart.

DËSHIRORJA

Paça gjithë kohën e botës. Paça gjithë botën
e kohës.

Kërcefsha përmbi zemrën time. Kercefsha
përmbi grykën e moskthimit.

Notofsha me delfinët në detin e Delvinës.

Krijofsha të pækzistuarën pa kufi. Krijofsha
të pækzistueshmen.

Mos u varrofsha. E varrofsha ankthin.

DOLA NGA BODRUMI

Dola nga bodrumi. Tani
jam mbi çatinë. Gati
për t'i hapur krahët.
Mirupafshim, pra. Më mirë se Korfuzin
e njoh Rinasin në thjeshtësinë familjare,
ku më përqafojnë nëpunës të mirënjohur.

Ah, bodrumin e lashë poshtë.
Kurrë më s'do t'ia thith pluhurin.
Pluhur vetëm nga rrugët shqiptare
për mushkëritë e mia të etura
për verë, liri, për fluturim,
për Onhezmitin nga mushkëritë e miqve.

Dola. Plasa. Jam në kulm
pa motor e pa rrota. Pa pasagjerë,
sa lirisht do të më vijë lartësia!
Shqipet u mbyllën në flamur. Po pulëbardhat
me bardhësinë e pulës fluturuese më presin
bashkë me tetë këmbët me ventuza në pjatë.

Dola nga bodrumi. Tani
gjendem në erë. Por nuk jam unë
ajo që fluturon. Është fluturimi vetë
që më ka rrëmbyer. Dridhem
prej gëzimi të thepisur: o Sarandë o kurrë!
Më i lehtë se ajri do të jetë dheu.

O TIRANË

O Tiranë.

Nuk je as kasetë as kartolinë.

Duhet të jesh rritur si fëmija që mbahej
nën zemër.

Ndonjë ditë do të lindemi bashkë.

Do të më lindësh mua. Do të të lind ty.

ALLIAS

Lagje e pistë, e përbuzur, e mallkuar
E keqkuptuar si Shqipëria vetë!
Ëndrra e ligë për qytetarët, që mbajnë
Nën jastëk dëshirën për rrymë të padukshme,
Por magnet për malësorët në shtëpitë e ndërtuara
Me më shumë shpresë se gur.

Ti pyet, a ka njerëz të mirë në Allias?

Natën, kur iknin dritat për t'u argëtuar,
Argëtoheshim dhe ne duke treguar barcoleta.
Lugët e drunjta dhe buzëkuqet i përdor akoma
Dhe taketukja është për mysafirët.
Por dhurata më e bukur që mora në Allias
Qenka dëshira për t'u kthyer.

GJYSHJA SARANDJOTE

Në Sarandë, në atë vend
që aq shumë qenka bërë i imi,
gjyshe, të kam parandier.

Do të takoja në Sarandë, besoja,
në një kasollë, një plakë flokëbardhë
dhe zemërmirë, si gjyshja
në vendlindjen time, larg.
“Më në fund!” do të më thirrte me gjithë
buzën në gaz.
“Sa jemi të gëzuar! Dhe sa të kemi pritur!”

Kur arrita një natë dimri plot polifoni,
ti më pe, m'u afrove dhe më përqafove.
Prej asaj ore kam një gjyshe në Sarandë.

TRI DHITË

Janë kthyer nga helli
Të tri dhitë e shkathëta
Të Akrokeraunëve!

Gjashtë brirë në vapë. Gjashtë brirë të vegjël
Mbi tri përkrenare të gjalla
Nëpër fushat tona përreth shtëpive tona
Nga dheu. Fshati merr frymë përsëri.

Dhitë e bardha si zemra e dritës
I kemi pritur një gjysmë nate
Dhe një gjysmë mijëvjeçari.

GJARPRI

Rrotullojnë yjet dhe pemët
Në vorbullin e daulles,
Rreth ciklonit të klarinetës,
Që i nxjerr mendimet jashtë trurit.
Këngët me gjemba janë
Kamxhiku i dasmës.
Fluturojnë gjarpërinjtë në erë të djersitur
Përreth faqes së skuqur. Së tmerrshme. Së lumtur.

Njëri nuk do të fluturojë më. Vallja mbaroi
Për gjarprin e përzgjedhur në dhe.
Ndonjë ditë pas epokave të arta,
Pas epokave të zvarritura kuq-e-zi
Do t'ia gjeni prapë kokën e urtë
me gjuhën e thyer
Mes gurëve amtarë, mbi një gur të skalitur,
Dhuratë ilire për Shqipërinë,
Dhuratë dasme e Meduzës për Medaurin.

SHPELLAT

Kjo tokë më ka lindur nëntëdhjetë e një herë,
nga shpellat dhe nga trupat e çiftelive,
ne dritën e qirinjve, të zjarreve dhe cigareve.

Në dritën e varreve,
se nëntëdhjetë herë kjo tokë më ka varrosur
duke i tretur lulet e plastikës në manushaqe
të vërteta.

Manushaqe që presin vjersha dhe valle,
që pjekin bukë me borë dhe lidhin
foshnjat e hirit
dhe nganjëherë tundin një kokë luaneshe.

Luanët janë kthyer në ujqër, se stepa
gjendet larg,
dhe fishkëllijnë mes dhëmbëve të mpirë
përreth shpellave të jetës-vdekjes-jetës.

DHURATA

Arusha e kuqe, që lëshon tinguj të çjerrët, pa
pushim, bezdisës, sepse nuk mbyllet dot.
Nga Mitrovica. Nga vajza që Gjermanisë
i ka lindur një refugjat.

Buzëkuqet në shitore pranë stacionit të
autobusit në Allias, autobusit tonë, tek
karburanti.

Nga Shqipja, të cilën duhet ta frenojmë,
sepse përndryshe ma dhuron gjithë botën.

Nga shefi i drurit, nga Shefkiu, burri symirë
i Shqipes, të bëra nga duart e tij, lugë
të drunjta.

Si në përrallë: futi në gojë dhe do të kesh
bukë përgjithmonë.

Libra. Libra. Libra. Libra. Libra.

Kutia prej mermeri për sekretet e Shqipërisë.
Dhe rosa e mermertë
që nga liqeni i taketukes pi duhan.
Nga rromët, fqinjët e mi, bashkë me dairen
dhe të ardhmen në filxhan.

Shqipja prapë: çfarë do? merr çfarë të duash
nga banesa ime!
Trëndafila prej plastiku, të përjetshëm, më të

mëdhenj se çdo trëndafil tjetër.

Durrësi katërkëndësh. Shqipëria

e rrumbullakët prej bakri.

Saranda dydimensionale, gjithmonë pranë
meje, mbi komodinën në spital.

Emri im.

PANTA RHEI

Isha shkretëtirë e një kozmosi
që dukej mospërfillës.
Isha flaka që ndriçon e shpërndan shkëndija
e shuhet e zhduket,
Por jo krejt.

Jam vendi ku shkrihen bota e poshtme
dhe ajo e sipërme.
Jam çasti ku e ardhmja kryqëzon të kaluarën
duke pjellë të tashmen.
Jam enigma.

Do të jem zjarri hyjnor, kristali i çiltër.
Do të jem ena, gjuha, dora e së Shenjtës.
Do të jem Dritë me dy krahë në rrathë, në rrathë.

IV NË VENDIN E DARDHAVE

MBYTJA E SHQIPTANIKUT

Me thikën e vjeshtës në shpinë. Mërdhij
nën pallton e zezë, sorollatem në rrugë,
e përndjekur
nga flokë dëbore dhe nga kujtimet.

Mos fol për udhëtimet. Do të të urrejmë.
Nga perëndimi në veri e në juglindje prapë,
Opopo. Ndërsa për ne, ikje dhe udhëtim,
Perëndim, kjo do të thotë
Funddeti.

*jemi bërë alga jemi bërë peshq
mbaroi mërzia mbaroi uria*

Na ke munguar, mua m'u tha,
gjatë endjeve të tua në skajet e botës dhe jetës.
U mbyt Shqiptaniku. Unë e mbaj veten
me një copë buke me reçel dhe ca fjalë të mira,
që do të çbëhen si tym e shkumë e gëzim.
Faqet i nxjerr nga ditari, i shqyej në copa
të bardha
me vija të kaltra si deti. Gabim shkrova.
Të mbytura
në tavllën e duhanit, asnjë sy nuk i lexon dot më.

Mos fol për shpresë. Do të tallemi me ty.
E ke kollaj ti të shpresosh dhe të besosh.
Në zemër asnjë thikë nuk hyn aq mprehtë

Sa thika e vërtetë dhe thika e bukës
Që nuk ka.

*feniksët e Finiqit delfinët e Delvinës
tokën e kemi varr detin e kemi djep*

Pas viteve të hekurta do iki në Kosovë,
pas ëndrrave të shuara në tavllën e duhanit.
Në "vilajetin e errët" shkoj. Në kasollen
me kulturë.

Çiftelia di, një tel për sy, të thajë lotë.
Këmbëkryq pranë sofrës do të rris rrënjë
për t'u lidhur më në fund me një tokë që
më ushqen.

Do vijë dita kur flijimi të bëhet flijë.

PUSI

Pika helmi në ibrikun e çajit
dhe në qumështin e pelave.
Lugina hesht.

Përse më shikojnë nga fundi i pusit
njëzet e një sy?

T'i nxjerr dhe sytë e mi.
Asnjë pikë ujë
s'do ta pi më.

PLISI

Rrihe delen derisa të bëhet plis,
me raki të vakët rrihe.

Plisi është anija jonë e bardhë,
me të cilën do të udhëtojmë

jashtë Kosovës dhe
jashtë vetvetes.

GRE-MINA

Të thashë që tek ne, rrugët i hanë njerëzit!
Ta thashë dhe e pe në televizion,
dhe kundërmimi i kufomave nuk ta djeg hundën
vetëm sepse ende nuk ke shkuar në qytet.

Por dije se arat tona gllabërojnë bujq,
që patjetër janë shumë më të shijshëm
sesa qetë,
dhe malet me oreks i brejnë barinjtë
me dhëmbë të rrumbullaktë, të padukshëm.

Po më së shumti livadhet i lakmojnë fëmijët.
Ujqërit nuk duhen më. Livadhet
e bëjnë punën vetë,
dhe kur fëmijët e mëdhenj nuk u futen në turi,
kafshojnë e gëlltisin – shpërthim! – një këmbë.

I NUMËROJ DITËT

I numëroj ditët.

Dje tetëdhjetë. Sot shtatëdhjetë e nëntë.

I numëroj ditët.

Gjithmonë e më pak, gjithmonë e më pak.

I numëroj ditët.

Afrohet dita. Afrohet jeta.

I numëroj ditët.

Eci nëpër lumin e thellë.

I numëroj ditët.

I ngjitem malit. Deri në majë.

I numëroj ditët.

Kosova!

I numëroj ditët.

Shqiponjë e bardhë jam, fluturoj, fluturoj.

I numëroj ditët.

NË VENDIN E DRERËVE

Verde, como te quiero, verde.²

Federico García Lorca

Mirë se vini në vendin e drerëve
prapa tunelit hyrës "Marquez-Kundera".
Drerët na i vranë dhe brirët
e dhive të bjeshkëve janë thyer.
Vetëm një orë në vit gjethet janë gjethe
mes përqaftimeve prej akulli dhe zjarri.

E kuqja dhe e blerta, thonë,
janë ngjyra komplementare.

Mirë se vini në vendin e drerëve,
që në ëndrrat na flasin për një stinë
kur vraponin vetëm drerët nëpër bjeshkët
dhe jo turistët e varrezave.
Ne zgjohemi dhe e ngulisim trurin
mbi bar që tash për mrekulli harliset.

E blerta dhe e kuqja janë
ngjyra komplementare.
E përherëblerta përmbi dhe.
Nën dheun, e përherëkuqja.

2 Spanjisht: "E blerta, sa të dua, e blerta."

RRAFSHI I TETË³

Pëshpëritej në kohën e ylltë, kur mështekra
para shtëpisë së gjyshit përkulej në erë
Se në një vend të pjerrët shtrihet rrafshi
që nuk është si të shtatë rrafshet e tjera,
Pëshpëritej dhe dëgjoja me gishtin në gojë
pranë sobës nën pemën e Vitit të Ri
Të stolisur me ar dhe me engjëj. Rrafshi i tetë
me qenie të çuditshme
Nga mish dhe gjak dhe plumb dhe shkronja.

Jetonim në rrafshin e tretë me dele dhe keca,
grurin dhe gurin,
Kurse i dyti rrafsh ishte i kaltër si sytë e mi
në një mëngjes prilli
Dhe si zjarri i metaleve pa vlerë në orë
mësimi të kimisë
Dhe aq i lëngët sa pështyma. Dhe anije
kishte, më shumë se ëndrra, më të mëdha.
Andej gjendej rrafshi i parë. Ai i pafjalë.

Katër dhe pesë: nuk di gjë. Flija gjumë
kur m'i këndonte gjyshja.
Më i bukur ishte rrafshi numër gjashtë
krejt vrima-vrима,
Me bimë që më shumë se luleve, iriqëve
u ngjanin,
Por kokën e pushova në Rrafshin e Kosit,

3 “ova” = turqisht për “rrafsh”. Poezi kushtuar Tetovës.

në Rrafshin e Kosit, në Rrafshin e Kosit
Te bardhë, të butë, ku malet janë nga djathi
dhe lumenjtë nga qumështi.

Po pëshpëritej pranë sobës së ylltë në
kopshtin e argjendtë të gjyshit të humbur:
Rrafshi i tetë, ai rrafsh të pret, veç dy herë në
jetë, qofsh argat ose mbret,
I teti rrafsh plot me kafshë, me mëndafsh,
rrafsh me afsh,
Kështu pëshpëritej e flitej thirrej bërtitej, dhe
fjalët më hynë në veshët si shigjeta,
Pra kosin e tunda nga çizmet e mia dhe ika
dhe erdha dhe qenkam këtu.

KOSOVA DHE UNË, DUKE U ZGJUAR NGA NJË ËNDËRR E LIGË

Mirëmëngjes, Kosova ime.
Unë di që ti nuk fjete mirë.
U përpëlitte, rënkove në ëndërr.
Vdekja të ndjek deri në shtratin
e natës paqësore.

Por jemi zgjuar bashkë, jemi zgjuar!
Të hamë një kokërr veze. Të pimë kafe.
Pije dhe shih pak nga dritarja.

Do ketë pemë e lule. (Do ketë jetë.)
Edhe këtu.

Për sa kohë do ta mbajmë tmerrin në palcë?
Mos, mos u kujto, Kosova, moj.
Erdhi mëngjesi ynë me diellin dhe cicërimë.
Kemi harruar si shijohet jeta
E cila dukej si një ishull shumë i largët.

Por ne jetojmë! Jetojmë ende!
Mos e harro dhe merr frymë thellë.
Shih, prapa perdes na fillon pranvera.

Do kthehen dallendyshtet. (Do kthehen
shpresat.)
Edhe këtu.

V NUK ZËVENDËSOHET DETI

GURI NË GJOKS

Me gurin u zgjova,
gurin në gjoks,
atje ku ju e keni zemrën.

Dhuratë e bukur për Vitin e Ri.
Më mirë gur se thikë.

Thikën e mbështolli guri.
Gurin e mbështolla unë.
Jashtë bën ftohtë. Edhe brenda.

EDHE KARTOLLAT KANË ZEMËR

Ngjyrat radhiteshin në ekran në ylber.
Ngjyrat që nuk kishte gjetiu: as në qiellin
e banalizuar, as në thonjëzat.
Radhiteshin dhe përpiqeshin kot të nxirrnin
ndonjë buzëqeshje. Ndonjë shpresë.
Vetëm një ofshamë e nxorën, që ndoshta
është gjysma e shpresës. Ose stacioni i parë,
po të ishte autobus,
Si autobusat që shkojnë përtej maleve. Si
anije-furgonat me kukësi të durueshëm,
që të lundrojnë nëpër detin e tyre.

„Malet kurrë s’do ta zëvendësojnë detin.“

Nëntëdhjetegjashtëshi. Poshtërimet me radhë:
fshihu në korridor, ke kombësinë e gabuar,
je njeri i gabuar, duhet të zëvendësohesh!
Në emër të intelektit, të letërsisë, gazetarisë.
Në emër të pastërtisë së kaluar, asaj
të kampeve të përqëndrimit.
Edhe kartollat kanë zemër. Dhe nuk fshihen
në korridor as nuk zëvendësohen.
Dhe nganjëherë hakmerren.

Ende nuk paske arritur. Deti është larg.
E gjatë qenka udha. Ka gurë në erë.

MBRETËRESHA

Nën gurët e kalldrëmit do ta kërkoja sqepin
tënd, po të mos ishin të ngrirë.

Nën batanijet e holla fshihen,
duke u dridhur, revoltat.

Vargmalet e borës i kam varur rreth qafës,
bashkë me lopatën.

Mure betoni do t'i varros me orteqet e mia.

Më lini të çbllokoj gjuhën e bllokuar, mendjen
e frenuar, lumenjtë e ngrirë.

Ta kërkojmë mbretëreshën. Duhet ta gjejmë.

Koha e pret.

Sundimin ia ëndërrojnë gjitë që nuk janë lopë
dhe mitrat që nuk janë fabrika.

Ah! Mbretëresha mbi fronin e ngurtë!

Do të ta hap sqepin prej guri. Do të t'i hap
sytë. Në qoftë se të gjejmë.

Do të të gjejmë.

AS GJAKU NUK E ZËVENDËSON DETIN

As gjaku nuk e zëvendëson detin.

As ai nëntokësor, që thithet nga rrënjët
e vockla të luleve dhe pemëve, për t'u gatitur
e gatuar në gjellën e harresës së gjallë,
As nuk ai që merret nga njerëz të marrë
dhe falet me flijë në ditët e lindjes
dhe ende-jo-vdekjes.

Por as nuk ai gjak ngjyrëçelët, i çiltër,
që baticon-zbaticon nëpër pulset,
Gjak turbullues, që të fut në damarë verë
të kaluara,
Ëndrra të shuara, shikime, vallëzime,
kërcënime,
Gjak që të rrit rrënjë të vockla
nën eshtrat e thata,
turbullues, trazues, vlues –
jo.

Deti vetëm është det.

E polli ura ylberin, harku mbi hark,
mu në ditëlindjen e detit.

PUNISHTJA E ËNDRRAVE

valët e ujit
valët e shkretëtirës
punishtja e ëndrrave në mes

valët e pikave
valët e pluhurit
kristale me thërrime të arta

pa fener e pa busolë
diçka pa emër e kërkoj
këtu.

Dalëngadalë
po çbëhen
projektimet.

JETLAG

nga toka të reja të vjetra të ngrohta po kthehem
nga toka jote diellore deri tek imja
me këngë të ndritshme në gojë dhe në lëkurë
che, flamuri yt qenka qielli ynë
jam vajza e diellit thashë në ngjyrat ku u rrita
në natë dhe të gdhirë pa qarë

a e di, çdokush e ka detin e vet
njerëzit e tu të bardhësisë gjiri im i shqiponjave
prandaj qenkam me jetlag, che
që është më i fortë kur kthehesh nga perëndimi
deri te deti im zjarret e mia nga detet
dhe legjendat tona
të natës në gjuhë të harruara

po kthehem nga ti tek unë
nga mure të larta me ushtarë nga kohët e kaluara
dhe nga ballkoni yt me jaseminin nga sot
ose së paku
nga dje dhe kurrë dhe një natë mes kohësh

jetlag në damarët e mi jetlag shqiponje
shpendi me mall për hyjneshën time
të cilën ti nuk e kupton
jetlag në udhëtime të pafund nga ti tek unë -
a e di, ëmbëlsia e zemrës nuk vdes.

VI SAKARTVELO⁴, MACET E TUA

4 Sakartvelo = Gjeorgjia në gjeorgjisht

ZONJËS Q

Gotat ishin thyer dhe shikimi im shponte
mjegullat e hapësirës dhe të fatit.

Erdhi koha për të harruar kohën, për të
plotësuar rrathët e ngelur të parrumbullakët.

Nuk di si të gjeta, si më gjete, vajzë pa nënë,
nënë pa vajzë, mbi këtë rruzull me male
dhe pemë dhe njerëz.

Athua, në këndin tënd pjellor të Nënës Tokë
më ke pritur pa ditur, një vajzë
për t'i thurur gërsheta?

Cili është burimi, cilat janë rrënjët, cila është
Toka ushqyese e zemrës sate të çuditshme?

Verën e mban Toka jote në bark, dhe bukën
e ka për dhëmbët që nuk tremben nga betoni.

Atë natë, një mace fluturoi nëpër errësi,
e çjerrë, me një hardhucë në tru, e unë
të thashë: Moj Nënë.

Lejomë që të ndaj qumështin tënd amtar
me fëmijët e braktisur në rrugët e qytetit.

E humbur dhe e gjetur u struka në zemrën
tënde të gjerë, dhe drita depërtoi nëpër gjithë
gurët e Qytetit Gur.

E ËNDËRROVA KAHETINË

Nuk më ka djegur dielli i Kahetisë.

Përse nuk vajta
me gjithë ëndrrat përtej detit, në lberinë e re,
kur anijet më ftonin për pyjet e hijshme rrushi.

Përse nuk vajta
me buzëqeshje të pafund nën shputat e këmbëve,
që kanë kërcyer zemrat e gjithë botës përveç
Kahetisë.

Kaheti, moj K'akheti, një vit të tërë të ëndërrova,
viset e lyera me ar hardhish dhe buke,
ëndërrime të pafjalë, të ndara, ëndrra vere

të tradhëtuarë në çast
për një rajon tjetër. Nuk e pashë Kahetinë time,
ëndrrën mes telave me gjemba
dhe kaltërsisë së detit.

Kaheti - pse nuk vajta
edhe pa Ty!!

GJENERATORI NË VRESHTË

Askush nuk do të më ndërtojë
një gjenerator në vreshtë.

Kompjuteri im do të mbetet i përmalluar
për dehjen që ngrihet nga dheu i njomë vreshtash
në një mbrëmje ëndërrimtare vjeshte, pa korrent,
se këtë dheun e njomë nga shirat
e gjen vetëm në provincë,
ku fabrikat janë përrallat e pëshpëritura
nga kokrrat e rrushit.

Memorja e tij mban fotografinë tënde. Nuk
e shikoj më.

Por nuk e fshij, nuk di përse. As unë nuk
dehem më.

As nuk u deha me gjakun e vreshtës, me
gjakun tim e tëndin.

Më janë mbetur midhjet e zbrazëta
dhe një unazë guacke,
të sjella nga dallgët e ftohta, të kripura,
të hidhura, të mia.

Se ti nuk do të më ndërtosh
një gjenerator në vreshtë.

ATIJ QË VJEN NGA VRESHTAT KU LIND DIELLI

Nënë e kam pranë. Një nënë
për t'i mbledhur lule.
Nëna jote. Por ti,
me dy ullinj në mes të ballë
në një botë topash dhe temjani,
ke bërë nga gjoksi im
një varr të zbrazët
nga humbja, jo nga ringjallja.

NË RRUGËN E ESHTRAVE

ndoshta në rrugën e eshtrave
do të gjej ndonjë përgjigje

edhe pse kockat i kam të përziera
asnjëra nuk gjendet në vendin e vet
pa u riparuar nga mjekë japonezë a hindusë
pa u vajtuar nga plaka
të Labërisë a Svanetisë
po nisem në rrugën e eshtrave

nën ato harqe me shkëlqim nënatyror
që më kujtojnë atë makth në shtëpinë
e të tri maceve
ku kalova një dhomë pas tjetrës, pa u trembur
nga përbindëshat
që më shtëndosnin gishta baltakë dhe më
ngulosnin sy shtangës
nuk u tremba se thirra papushim
atë emër pa përgjigje

ndërsa tani gjendem para një rrëmuje eshtrash
pa rregull dhe pa udhëzime për montim
vetëm kujtime nga ndonjë mësim shkollor:
ja brinjët
kafazi për enigmat e mushkërive dhe të zemrës
pa frymëmarrje dhe pa ngrohtësinë e gjakut

atëherë hyj në atë kafaz të kotë

që prapë më kujton makthin në shtëpinë
e të pesë qenve
ku me të dalë nga gjerdani i dhomave
me përbindëshat
përjashta, më në fund, një parmak të madh,
të bardhë
ia dhurova zërin emrit tënd, që asnjëherë
nuk jep përgjigje

më mbyti jehona e boshllëkut në zërin tim
më mbyt jehona e zërit tim prej ashti

HOTELI I REFUGJATËVE

na urrenin sigurisht
ata refugjatë kosovarë që
prej vjetësh mbushnin hotel "Butrintin"
duke e kthyer
çdo natë në një mozaik dritash
(kur kishte korrent)
çdo herë që hapja sytë ishin atje këto drita
që natën kur përveç dashurisë nuk mendon gjë
të kujtojnë se çdo besim është iluzion
përveç realitetit të luftës dhe ikjes
dhe të këtij mozaiku që ndërrohet
më shpejt se hëna

sigurisht neveriteshin ata
(mos shiko jashtë, kjo është më keq se lufta)
me qindra dashnorë gjatë netëve të viteve
që besonin që thjesht me t'i mbyllur sytë
do të zhdukej hotel "butrinti" dhe me të
do të shlyheshin të tëra dhembjet e dheut
edhe unë mbylla sytë
duke e njohur botën e prandaj
lakmoja verbërinë e kuajve me pafta
ose të rrugëve ku kundërmimi zë vendin e dritës
por ishte vera e dashnorëve në plazh kështu që
fatkeqësisht nuk iknin dritat ose së paku jo
në këtë qytet shprese e zhgënjimi
dhe kosovarët sidomos adoleshentët
me tru të trazuar

grumbulloheshin nëpër dritaret
që mbyllen nga deti
nuk kishin lekë për kinema as nuk u nevojitej
se ky spektakël tejkalonte ekranin e prandaj
kur takoje në rrugë refugjatë të rinj dyshoje
a mos u binin sytë nga balli në shesh

atë natë na shndritte patjetër mozaiku i "Butrintit"
(a quhej vërtet "butrint" ky hotel refugjatësh?)
u kthye në imazh të pashlyeshëm kujtese

nostalgjike

dhe kur pas përmbysjes dhe rilindjes së botës
hapa sytë

hotel "Butrinti" befas ndodhej në anën tjetër
kishte ndërruar vendin si hëna vetë dhe u çudita
pa masë dhe doja të të shikoja në sy
por sytë e tu nuk i gjeta asnjëherë e prandaj
u nisa ta kërkoja detin

PESË LUMENJ GJEORGJIANË

CHOROKHI

krahë të panumërt të argjendtë te derdhja
ku krokodilët fërkojnë nofulla jeshile
dhe shirat tropikale fshehin miza në orkide

këtu janë fundosur të gjitha furgonet ku dëgjova
këngën e dashurisë në ditët e para

RIONI

notojnë djem të shkujdesur në ujin e kthjellët
lopët vështrojnë me sy të zgurdulluar
makinat, motoçikletat dhe përshëndetjet në traget

sa afër është shtëpia e poetit të vdekur
i fundit që e vrau veten për dashuri

LIAKHVI

në bregun tjetër presin tetë kazakë dhe prehin
me kokë të prerë dhe frikën në një gotë raki
medalje olimpike në TV-në e prishur
dhe qirinj në kishat

shko pa më thënë lamtumirë kur të thërret lumi
se dhe në këtë breg më ke qenë i vdekur

MTKVARI

këtu vriteshin studentë në luftë civile dhe atje
presin refugjatë për kalimin e kotësisë
një mace e ngordhur nuk pret asnjë furgon më

thonë se lumenjtë të ngushëllojnë, sa gabim
dashuri në majë të gishtërinjve – pafundësisht
e largët

ALAZANI

gjerësia hapësinore shtrihet në zanorët e gjata
si pulëbardhat e kujtimit nga qyteti im i artë
këtu mbaron bota që s'e njeh dhe fillon e njohura

po të pish nga ky ujë harron se të harroi i dashuri
sa më thyhet zemra për këtë lumë
përherë të andejmë

NJË DITË PARA SHPËRTHIMIT TË LUFTËS

Në ditën para shpërthimit të luftës,
dielli ndriçonte nga një qiell i kaltër,
mushkonjat vallëzonin e pickonin;
ne dëgjonim lajmet dhe dinim çdo gjë
dhe asgjë dhe prisnim
dhe ishim gati. Për të luftuar, për të vrarë,
për të vdekur. Ashtu si mund të jesh gati
vetëm në një ditë verore.

Në ditën para shpërthimit të luftës,
u zbritte nga një furgon gunga-gunga.
Dielli rrezatonte
në bluxhins, me çantë të madhe shpine.
Pa syza këtë herë, pa biçikletë.
Për një çast harruam gjithçka, por ti qave
për luftën
dhe për vëllezërit e tu edhe për mua.

Në ditën para shpërthimit të luftës,
ti the: "Unë nuk të dua më"
me sytë e një tigri. Në fillim nuk ndjeva gjë
veç diellit, e pastaj
lufta ishte më e lehtë. Çfarëdo të ndodhte,
do të më takonte vetëm mua.
E mbaja vetëm luftën time. Jo tënden.

Në ditën para shpërthimit të luftës,
shoku ngriti gotën në dritë: "Për frikën tonë.

Unë kam grua dhe fëmijë, ti s'ke njeri
përveç vetvetes,
por secili e ka frikën e vet. Të pimë për të".
Ne prisnim dhe i njihnim armët tona,
por jo luftën,

por frikën time nuk e gjeta dot;
në gotën time notonte
vetëm një shkëndijë miqësie.
Piva, dhe shkëndija më përshkonte me not
e vallëzonte
si retë e imta të verës, si tigrat e mushkonjat,
dashuri e vdekje,
ndoshta në ditën e fundit fare, para
shpërthimit të luftës.

A vertical bar with a gradient from light gray at the top to dark gray at the bottom, located on the left side of the page.

VII PAS TËRMETIT

SHPËTIMI I LULEVE

Në çastin e fundit,
lulet u pajisën me pedale
- nga një dorë e mëshirshme
ose në mutacion të urtë -,
u hipën biçikletave të tyre
dhe ikën nëpër gjashtë qafat e botës
për t'u strehuar në këngët e Labërisë
dhe në grykat e topave të Ali Pashës.

Njerëzit që i panë – nuk ishin shumë –, u çuditën.
Një grup çobanësh me qentë dhe blegërimet
si dhe tre emigrantë nga Greqia
me bagazhin plot dhurata.
Tej mase u çuditën, sepse kurrë s'kishin parë
lule mbi biçikleta.
E shikuan njëri-tjetrin, të tronditur
dhe të mrekulluar,
dhe nuk ia thanë gjë askujt,
se nuk do t'ua kishin besuar.

Kështu shpëtuan të gjitha lulet e Sarandës,
se lulet janë gjithmonë të para që ndiejnë
ato shenjë, dhe veprojnë
duke u bërë vetë shenjë të papërfillura
për njerëzit e mbytur në gjumë.
Ditën tjetër ndodhi tërmeti.

EKZIL DETAR

Jo. Tsunami nuk ishte as nuk do të ketë kurrë.
Mua deti nuk më tradhëton. Së paku kjo
më ka mbetur. Së paku deti,
mbreti, i cili ia shtrin dallgën edhe këtë herë
shpirtit tim të kërrusur. Për ekzil
nga një vend që mbaroi. Por duke pasur
mosvendin tim mbrapa shpinës,
vend-mbarimin, botë-mbarimin, jetë-mbarimin,
gjithçkanë time të kthyer në hiç,
para syve të mi, deti është.
Në këto çaste, diçka merr frymë, e diçka fillon.
Dhe në këtë vijë të hollë, së cilës
dikur i thoshin bregdet,
dhe që tani është vija që ndan shkatërrimin
nga ribërja,
dëshpërimin nga shpresa, jo-në nga po-ja,
unë, e ulur në bashkimin e elementeve: deti,
dielli, dheu, era edhe një pulëbardhë,
ndiej si hiçi më ngulet nga mbrapa si thika
e vrasësit në shpinë,
ndërsa nga gjoksi dhe duart
dhe sytë mbin diçka –
unë, kazani i zierjes së supës zanafillore,
vapë, dhembje, tmerr, ena alkimiste,
unë, krizalidë detare, jo për vetën, por
për një botë.

HUTA

Këtë sqep të hutuar e njoh.

E njoh nga ajo kohë e largët kur unë,
foshnje me trup vigan,
thitha nga sqepat hyjnore ninulla dhe premtime,
kështu që, si Abrahami pa kope
dhe Jasoni pa anije,
ndoqa gjurmën e pendëve të zeza
të përlyera me gjak.
Dhashë zemrën. Dhashë të kaluarën
dhe të ardhmen time,
pezull në çast të padukshëm,
të gërryer nga të dyja anët,
me vezullimin e syve të mi, që ndriçonin si yllësi
me kontakt të luhatur.

Pashë Zotin, e njoh këtë sqep të hutuar
si në legjendat e kahmotshme
dhe në filmat e kohës,
grabitqar, lakmitar, llupës në indët e mia,
o Zot, përse ky sqep kaq familjar,
pse pikërisht kjo palë sqepash në një trup
të braktisur në një bregdet të braktisur

medet, këtë palë sqepash, sa e njoh
këtë hutë
e njoh

PEJSAZH BREGDETAR

Ëndrrat i kanë braktisur varkat
Dhe varkat i kanë braktisur
Ëndrrat dhe shkollat e peshqve.

Kush do të jetë në timonin e
Barkës Diellore?

Rrjete të thyera kapin boshllëkun memec
Ku asnjë sy nuk lexon shkëlqimin
e hapësirës së dëlirë.
Një fener invalid, kokëthyer, rënkon pa zë.

Kthehu te faraonët. E ke kryer punën tënde këtu
Të cilën dhe gurët e tu e injoronin
Mbylli sytë e kthehu.

Një pushim i amshuar peshon
Si retë në krye të ditës në një stinë
të papërshtatshme.

Rrënojat janë të rraskapitura së qeni
Objekt investimi dhe spekulimi,
objekt xhelozie dhe shprese.
Ofshama të lehtësuara: nga objekti në pluhur.

Dallgët kanë rrëmbyer
dhe do ta shpëlajnë gjëkund
Një timon binjak jetim.

MUSHKËRI

Një mushkëri vrapon vrapon nëpër pyllin e virgjër
nëpër pyllin e verbër me gjemba
me gjemba që ia shpojnë mushkërisë
fluskat e vockla
sikur të ishin fluska sapuni në ngjyrat e ylberit
sikur të ishte bukuria diçka e vërtetë
e qoftë vetëm
deri në shpërthimin e fluskës-flutur
por mushkëritë që shpohen
kolliten si poetët për të cilët lexuam
në shkollë të cilët e pështynë veten dhe kështu
morën fund dhe këngët ngelën të pakënduara
dhe frymëzimi mbeti pa frymë
si sot televizori mbetet pa rrymë
pa gomarët e grindjeve politike të zgjedhjeve
që futen me bajonetë në pallatet e përrallave
duke i shpërthyer me dinamon e Tiranës
çka të bësh
ha çamçakëz se ky nuk mbaron kurrë
përtype sot përtype nëpër shekujt
pa pyetur përse
dhe me cigare të holla siç janë në modë
dërgoji mushkëritë me vrap nëpër pyllin.

ANKTHET ZANAFILLORE

Buzët e përvojës kërcasin ende.
I njoh të gjitha ankthet e njerëzimit,
ato të shpellave dhe ato të stepave.
Të vdesësh nga brenda
duke filluar me stomakun e zbrazët.
Të vdesësh nga jashtë
duke filluar me lëkurën e ngrirë.
O sahelianë, siberianë, shqiptarë –
asgjë në këtë rruzull, sot si pardje,
nuk më është e panjohur.

VENDI I SHENJTË

Ti vendin e shenjtë e gjen kudo,
dhe kur nuk e gjen, e ndërton:
mbi çatinë e një pallati në geto,
në syrin e tajfunit të luftërave të tua
të keqkuptuara
si dhe në sytë e pezmatuar të një qeni rruge.
Nuk të ndalon as hekuri, as betoni,
dhe si bimësi të shërbejnë vetë lulet e zemrës.
Mos lejo që kjo zemër të mbyllet
për një qindarkë,
një copë letre, një shikim të shtrembër,
botëndërtuesja jonë, rri, qëndro, ndriço për ne!

FELICITAS

Kjo është shoqja ime, që nga fëmijëria,
kur vallëzonim, dëgjonim disqe,
nënqeshnim për çunat,
kur më ngushëllonte dhe shpëtonte
nga kënetat e urrëjtjes dhe veturrëjtjes.
Zëri im i artë dhe i urtë më është bërë
shoqëruesja ime e lehtë si fllad,
ngrohëse si palltoja e diellit në verë.
Vetëm unë e shoh, unë e ndiej, unë e njoh.
“Mos fol për të, se do të tallen të tjerët”,
tha gjyshi,
dhe nëna: “Mos je skizofrene?”
në ditëlindjen e saj,
kur kisha mbledhur ëmbëlsira,
se patjetër duhej festuar.
Ja, kjo është shoqja ime, që ishte dhe s’ishte,
që vazhdon përherë,
e pandashme nga unë me urtësinë e saj,
si engjëlli im mbrojtës.

KOKTEJ SHËRIMI

Në koktejin për shërimin do të fus:
Pesë qenë të rrugës – kurrë më
s'do të jesh e vetmuar.
Polifoni dhe klarineta – që harmonia
të ngelet në vesh, e pastaj në mend.
Hënën dhe diellin të mbështjellur në vargje
– që bukuria të mos të braktisë kurrë.
Dhe për uri, për etje dhe për dhembje:
Byreqet e Nikos. Kakaon e Spiros.
Hapet e Vangjelit.

VRIMA E ZEZË

Kjo vrimë e zezë nuk asgjëson vetëm
dritën, por edhe
fjalët.

Megjithatë ka këngë që ngecen në fyt
dhe që më godasin nga brenda
me grushta të vegjël,
të pistë, me thonj të ndyrë,
grushta të vegjël të mbyllur fort deri në gjak.

MIKPRITJE

Ty nuk të ftoj më. Ti kurrë nuk vjen.
As me vonesë nuk vjen.
Dhe po të vije – sikur të vije ndonjëherë!
– nuk kam ç'të jap.
Nuk di kë të ftoj. Nuk di ç'të ftoj.

Atëherë më le të ftoj atë që është.
Batanijen e strehimores, edhe pse e hollë,
Qiellin e kaltër mbi malet, edhe pse i ftohtë,
Frymëmarrjen time, edhe pse e rënduar,
Ndonëse jam kudo, kurdoherë e mërguar,
Ndonëse jam.

KY GUR GJOKSI

Ky gur gjoksi përmban dhembjen
E botës – një bote me mijëra lindje
Dhe mijëra vdekje në një gjoks të vetëm.

Vesh, o vesh, dëgjojiani muzikën!
Do të bien mure
Do të thahen oqeanë
Do të kthehet e jashtëmja brenda
dhe e brendshmeja jashtë.
Vesh, o vesh, mos u trembni!

Se ankthin e qoshkave të fundit të botës e thithi
Ky gur i dashur gjoksi
Me faqe të kruspulluara pa formë
Por që përmban të gjitha trajtat e Jetës.
Ky gur gjoksi i shëmtuar
Të cilit mjekët vetëm me ngurrim i vunë një emër,
Ka thithur edhe përpëlitjet e shpirtit tënd,
si sfungjer,
Për ty, dhe i mbush me lëngun e jetës, me muzikë,
Me muzikë.

PIRATJA

Këndoj në furtunë. Këndoj.
Për delfinët që kurrë nuk vallëzuan me mua.
Për rrjetet që nuk i nxora me peshq
nga thellësia.
Për bankën në barkën e peshkatarëve,
mbi të cilën nuk u ula.

Bërtas në furtunë. Aaaaah!
Për plazhin e parë të humbur
në malet e plehrave tuaja.
Për plazhin e dytë të humbur në kundërmimin
e jashtëqitjeve tuaja.
Për ëndrrat e humbura, shpresat
e humbura, veten e humbur.

Jam në furtunë. Jam furtuna.
Ja, në direk, flamuri im valëvitës:
zemra ime e vyer, e thyer, e shqyer.

NDËRRIM

Kur botë të jashtme nuk ka
Ose ajo është e pagjetshme
Ose copat nuk mjaftojnë për të formuar botë
Atëherë
Kthehen sytë nga balli në mes të kafkës
Dhe lëkura bëhet një thes përreth universit
Dhe përsëri Fjala do të fillojë veprën e saj
të Krijimit.

DERDHJA E DRITËS

Vetëm një herë u derdh drita
Por atëherë u dogj
Gjurma e zjarrtë në retinat
Dhe njerëzit i ngritën sytë lart
Ku para pak kishte qenë ende kjo dritë
Nga zhduken të gjitha dyshime në tru
Dhe të gjitha njollat e zemrës dhe hijet e shpirtit.
Prandaj i ngritën sytë në pritje,
Që nga e zbehta u shua në të zezën.
Por në të gjitha retinat
gjendej kjo gjurmë e vockël
Si provë e pashlyeshme e ngjarjes,
Kështu që njerëzit zgjatën qafat e trasha,
Që u bënë si mjellmat në ylber,
Dhe shpinat e kërrusura u drejtuan
Dhe duart lëshuan pe nga dheu.

FSHAT SHQIPTAR

Fshati ynë ndodhet nëntëqind kilometra mbi detin
Si kështjellë e pamposhtme në mes të reve,
Ku edhe shqiponjave u është tepër i hollë ajri.
Por ne e ndërtoam në kohën ilire,
se diellin e donim,
Për t'i banuar më afër. Edhe
Për shkak të shpendëve, ishim në garë,
në kohën e motshme,
Kështu na këndojnë rapsodët në sofër midis resh,
Garë se kush ngre folenë më të lartë. Fituam ne.
Pastaj na hynte shumë mirë në punë
kjo pozitë strategjike.
Shtëpitë tona nuk u dogjën. Gratë tona
nuk u përdhuan.
Foshnjat tona nuk u nxorën me shpatë nga mitra.
Po shqipen tonë, sa e ruajtëm,
sa më të kulluar nuk ka poshtë në dhe!
Por aman, aman! Nëntëqind kilometra
larg detit!
Përrallat tona nuk flasin për kuçedra,
për zana apo xhuxhmaxhuxhë,
Por për rrjetet e plota të peshkatarëve.
Për perlat në mes të guackave
Dhe për delfinin që shpëtoi një detar.
Aman, aman! Nëntëqind kilometra larg detit!

VIII LUMI QË RRJEDH DREJT BURIMIT

RRUGA

Nëpër perden e shirave të qerpikta
shoh rrugën. Por edhe këmbën time
me rruzullin e të burgosurve.
E mbajtur peng në rruzull.
Por edhe rrugën. Atje ka pemë, diell, njerëz.
Po që se ngelem në vend,
duhet t'i mbyll sytë,
përndryshe drita e rrugës ma shpon zemrën.
Po që se hidhem në rrugë,
klithma e kyçit të këmbës
nuk do të më braktisë më.

YLLI

Sot në mëngjes gjeta një yll mbi pjatën e bukës.
Ishte i ngrohtë ende, si simitja,
dhe ndriçonte më shumë se xixëllonjat.
Nuk guxoja ta prekja me gisht.
Ç'dreqi kërkonte në pjatën time?

Yjet zakonisht shfaqen në ëndrrat,
që mua më tmerrojnë,
ose në sytë e një të dashuri,
që thonë se ekziston.

Ishte më i madh se pikat që sheh në firmament,
por aq i vogël sa e ndante pjatën me simiten.
Nuk kisha si t'ia ktheja qiellit,
asnjë raketë për ta thyer gravitetin.
Ndoshta nuk ishte për t'u kthyer kurrë.

Të mos rrinte larg,
i vockël si një pikë gjilpëre,
i papërfillur nga të gjithë,
ku largësia do t'ia kishte ngrënë dritën.

Të ndriçonte me sa fuqi kishte, mu këtu,
mes nesh. Mbi pjatën time të mëngjesit.
E kapa dhe për çudi ai nuk ma dogji gishtin.
Simitja më ndihmoi për ta gëlltitur.
Po ylli më është ngecur diku pranë zemrës,

ku tani ndriçon tutje ...

UJKU I ERËS

Lumenjtë, detet, malësitë, ti i përbuz,
i mbifluturon si rrufe

As nuk të mbajnë pang mendimet e ngurta
se gjoja je qen.

Kozmosin e përshkon dhe e bashkon me erën,
binjakun tënd.

O, fluturo dhe për mua, shpirtin tim ngreje lart,
Ylber i bardhë midis tokës dhe ëndrrës!

Ti beson se je ujk. Qenke ujk. Qenke unë.

Asgjë nuk do të ndalë më hapjen e krahëve të mi.

GËRSHETA TINGUJSH

Gërsheta, gërsheta tingujsh drejt qiellit,
të lehta dridhen filizat në koreografi të paparë
nën hënën mes yjeve.

Aty poshtë do të vriteshin,
të shkeleshin, të shqyheshin.
Aty, ku mijëra gërsheta të tjera
presin lëshimin, që mund të mos vijë.

Hëna nuk rrezaton rrezik.
Yjet nuk rrezatojnë vetmi dhe izolim.
Dhe nata është aq e kaltër saqë gërshetat
thurin mes vete një sinfoni.

FUNDOSJE

lumi i furishëm
që më rrëmbeu
bëhet më në fund
oqean i thellë

i pakapërcyeshëm
ndarës.

Por thuajia këtë qelizave në vorbull!
Përpigu t'ua ndërpresësh vrullin!
Syrin që papritmas u hap,
"mbyllu" i thua?
Guacka e thyer nuk mbyllet dot më.

tani
në fund të oqeanit
një zemër përpëlitëse
i bie daulles
Tokës.

PEMËT

Më frymëzojnë pemët!
Më ngushëllojnë! Më ringjallin!
Ç'do të ishin të gjallët pa oksigjenin e tyre!
Ç'do të ishin të vdekurit pa hijen e tyre!

Kur isha e re, dashuroja një pemë.
Ajo mua nuk më dashuronte.
Por kishim biseda të thella,
dhe shpirtrat tona mbështeteshin në hije.

Ah, këto pemë!
Herë na ngatërrojnë, herë na rindërtojnë!
Flokët tanë, ç'do të ishin pa zogjtë e tyre!
Këmbët tanë, ç'do të ishin pa krimbat e tyre!

Dashuroja një pemë,
më shumë se të gjithë dashnorët e shtratit.
Nganjëherë e merrja në telefon,
dhe dilnim në kala ose në kinema.

Ah, pemët! Ah, pemët!
Ku na kanë fluturuar me gjethet e tyre?
Kush na flet tani për Zotin?
Kë ta dashuroj tani?

KUMBUJ

kur dola nga shtëpia
më vra në kokë
një kumbull

Më la i dashuri!

rrëzohen kumbujt nga pemët e tyre
nuk duan t'i mbajnë më
degët e përkulura

Më la i dashuri!

ngjyrë vjollce u vrenjt qielli
kumbuj në shtrëngatë apokaliptike
kumbuj kumbuj kudoherë

Më la i dashuri! Më la i dashuri!

më në fund gjeta kapelën e zezë
do të më mbrojë
penda e saj prej pallua

DRERI

Stërgjyshërit na këndonin shkurrat
e shkretëtirat andej,
përtej maleve, nga erdhëm, nga lind dielli.
Por nga dielli ne na shkëputi
ky dre i artë, bekimi i popullit
në kërkim të vetvetes në hapësirë.
Ndaj fëmijët na këndojnë për stepat përpara,
për çadrat nga guri në përçafim me qiellin.

Drerin e mrekullueshëm, unë e mallkoj
me kokrriza rëre dhe gjemba shkurre në zë,
se na shkuli nga dheu, nga lindëm si dielli vetë.
Diellin e ndjekim, më thotë motra, se atë
e ndjek dreri, që rrugën e njeh,
deri atje ku dielli nuk vdes kurrë.
Se të lëvizshëm jemi si kuajt vetë,
më thotë Fëmija i Kryqit,
por do të vijë dita kur të ngremë çadra
nga guri dhe druri.

Por mallin për stepat e lëna prapa malësisë
e ruaj në çdo fjalë të kënduar, përherë.

ËNDËRRUESI

Vetëm në ëndërr mund të gjesh
rrugën për të çuar një popull
në një vend të ri.

Pasi shpendi magjik, im atë,
u ul i hekurt në urën e madhe
dhe dreri i mrekullueshëm u thye në gjak,
më erdhi radha mua.

Se ka një rrugë të padukshme midis maleve,
që nga shpellat e gjumit ndriçon si hekur i lëngët,
e shtruar nga bota e andejme, vetëm për ne.
Unë kam detyrën e shenjtë
ta gjej me sy të mbyllur.

Pra natën më thith qetësia, që ruan mistere
dhe përgjigje,
por në mëngjes palosen tendat, kuajve
u vihen parzmore, zgjohet një popull i tërë,
se të gjithë, të gjithë më besojnë
se diku gjendet një vend i bërë për ta.
Ndërsa unë, vetes nuk i besoj.
Vetëm asaj gjurme të nxehtë, që shkrepet
natën në mendjen time të fjetur.

Se vetëm në ëndërr mund të gjesh
rrugën për të çuar një popull
drejt një shprese të re.

KURORA MBRETËRORE

Jo! Jo kurorën! Jo mua!
Mos guxoni të më kurorëzoni!
Si mendoni që unë, pikërisht unë,
jam i aftë dhe i denjë për ta sunduar vendin?

Shikoni: unë nuk jam i korruptuar.
Nuk dua të luftoj. Nuk dua të gënjej.
As grushtin e hekur nuk e kam.
Nuk urrej asnjë parti, asnjë njeri.

Ikni! Mos më prekni!
Mos ju kujtohet që ju vetë më thatë:
vendit i duhet një dorë e fortë?
Ikni me gjithë kurorën tuaj!

ja
rrethi nga metal i nxehtë
po shkrihet me kafkën time
ja mbi kurorën, kryqi i tërthortë
si antenë për Dritën
që po derdhet në trurin tim

në emër të Dashurisë
e pranoj nderin e mbretërimit
me mjetet e Dashurisë
do të veproj për të mirën
që Dashuria të zbresë nga qielli
për të zënë vend të pashlyeshëm
në zemrën e çdo njeriu

KOHA E KORRJEVE

Ka ardhur koha e korrjeve
Në vjeshtën e artë
Të gjetheve që bien për t'u kthyer nga janë nisur,
Në përqaqim verbues të rrezeve të arta
dielli me tokën
E kaftë, të rrumbullaktë dhe ende
një çikë të ngrohtë,
Dhe çohen njerëzit që në brendi zbulojnë
jehonën e ngjirur
Të klithmave shtegtare patash në udha-shigjetë.

Ja, në kohën e korrjeve, në vjeshtën e artë,
Zogu i zemrës sime, që nga shqiponja
e stërlodhur nga trimëritë
Ishte bërë pulëbardhë në shkëlqim xixëllues,
Tashmë lëshon, pa u penduar më, gjithë
bardhësinë e saj
Për t'u nisur në drejtimeve të kundërta
në të gjitha horizontet
Duke ngritur fuqinë e shqiponjës dhe paqen
e pulëbardhës
Në lartësi të padëgjuaara më parë.

Ka ardhur koha e korrjeve,
Koha e dridhjes së pupllave të bardha
dhe gjetheve të arta
Në vorbull, në valle, drejt tokës, drejt qiellit,
Përzierje, shndërrimi, vdekje, rilindje –

Ja koha që nuk lë asnjë gur mbi tjetrin
Kur shemben botat dhe unë lind një yll të qeshur
Për t'u treguar patave të natës një udhë
si frymëmarrje të re
Në kohën e korrijeve
Në këtë vjeshtë të artë.

PËRMBAJTJA

I	LETRA NGA FERRI	9
	FRYMË	11
	RIMË	12
	IKJA	13
	BARKU I MADH I HISTORISË	14
	BARKA E VOGËL E HISTORISË	15
II	NËPËR DETIN E SYRIT	17
	IRIQI TEPËR I DASHUR	19
	TRUPROJA	20
	POEMTHI I LODHUR	21
	KEQMËNGJESI	22
	ISAKU	23
	STYX	24
	UDHËTIM	25
	RËNDESA	26
	KËNGË PËR NJË FËMIJË TË URITUR	27
	MASKARA	28
	HIK FËTI	29
	FUNDI I NJË PULE	30
	PËRHERË PËR TË KËNDUAR	31
	KISHA NJË HERË NJË PËRKTHYESE TË BUKUR	32
	DHËMBË DIMRI	33
	PSHERËTIME GJERMANISHT	34
	SHIGJETA DHE STËRKALA	35
	SHI SI HEKUR	36
	RRUFE	37
	LUMI NUK RRJEDH PËRPJETË	38
	POLIS	39
	VATRA	40

ISHA	41
NDIHMËI	42
URI	43
AUTOBUSI. NATA. PISHA.	44
VAJZA VAJZA KOLOVAJZA	45
III TOKË NË DETIN E SYRIT.	47
JETUAM E JETUAM	48
E LEKTORUAR DERI KETU	49
NYJE	50
MUR, MUR BËHET GUR	51
MBI KUDHRËN E JETËS	52
GRUAJA QË HANTE PROTONE	53
JETA NË FYTIN E NJË PËLLUMBI	54
BRICJAPI QË DEL NGA JANARI	55
VASHA	56
ZËRI IM !	57
DËSHIRORJA	58
DOLA NGA BODRUMI	59
O TIRANË	60
ALLIAS	61
GJYSHJA SARANDJOTE	62
TRI DHITË	63
GJARPRI	64
SHPELLAT	65
DHURATA.	66
PANTA RHEI	68
IV NË VENDIN E DARDHAVE.	69
MBYTJA E SHQIPTANIKUT	70
PUSI.	72
PLISI.	73

GRE-MINA	74
I NUMËROJ DITËT	75
NË VENDIN E DRERËVE	76
RRAFSHI I TETË	77
KOSOVA DHE UNË	79
V NUK ZËVENDËSOHET DETI	81
GURI NË GJOKS	82
EDHE KARTOLLAT KANË ZEMËR	83
MBRETËRESHA	84
AS GJAKU NUK E ZËVENDËSON DETIN	85
PUNISHTJA E ËNDRRAVE	86
JETLAG	87
VI SAKARTVELO, MACET E TUA	89
ZONJËS Q	90
E ËNDËRROVA KAHETINË	91
GJENERATORI NË VRESHTË	92
ATIJ QË VJEN NGA VRESHTAT KU LIND DIELLI	93
NË RRUGËN E ESHTRAVE	94
HOTELI I REFUGJATËVE	96
PESË LUMENJ GJEORGJIANË	98
NJË DITË PARA SHPËRTHIMIT TË LUFTËS	100
VII PAS TËRMETIT	103
SHPËTIMI I LULEVE	104
EKZIL DETAR	105
HUTA	106
PEJSAZH BREGDETAR	107
MUSHKËRI	108
ANKTHET ZANAFILLORE	109
VENDI I SHENJTË	110
FELICITAS	111

KOKTEJ SHËRIMI	112
VRIMA E ZEZË	113
MIKPRITJE	114
KY GUR GJOKSI	115
PIRATJA	116
NDËRRIM	117
DERDHJA E DRITËS	118
FSHAT SHQIPTAR	119
VIII LUMI QË RRJEDH DREJT BURIMIT	121
RRUGA	123
YLLI	124
UJKU I ERËS	125
GËRSHETA TINGUJSH	126
FUNDOSJE	127
PEMËT	128
KUMBUJ	129
DRERI	130
ËNDËRRUESI	131
KURORA MBRETËRORE	132
KOHA E KORRJEVE	133

Silke Liria BLUMBACH
LUMI QË RRJEDH DREJT BURIMIT

Boton:
Manifestimi Letrar Ndërkombëtar
"Ditët e Naimit" – Tetovë

Drejtor: Shaip Emërllahu

U shtyp më vitin 2007,
në shtypshkronjën "Tringa Desing" - Tetovë

CIP - Katalogizimi në publikim
Biblioteka popullore dhe universitare "Sv. Kliment Ohridski", Shkup

821.18-1

BLUMBACH, Liria Silke
Lumi që rrjedh drejt burimit: poezi / Liria Silke BLUMBACH;
Manifestimi Letrar Ndërkombëtar "DITËT E NAIMIT", - Tetovë,
2007; 140 f. ; 20cm. - (Biblioteka PUHIZA)

ISBN: 978-9989-2207-5-3
COBISS.MK - ID: 69526794